

jong robijntje opgroeide. Deze evenaardde weldra de beide anderen volkomen in zijn gezang.

Met belangstelling ga ik den tijd te gemoet, dat mijn jonge merel zal beginnen te fluiten. In de volière heeft hij wel is waar geen voorzanger, maar hij heeft steeds zijn eigen papa kunnen hooren, die

ons den ganschen zomer zoo heerlijk vergast heeft op zijn heldere tonen. Ik twijfel er dan ook niet aan, of de zoon zal op muzikaal gebied de voetsporen van zijn vader wel drukken.

Lochem.

W. W. KOLVOORT.

Merkwaardige Boomen.

Het is algemeen bekend, hoe men door enten, oculeeren en afzuigen verschillende boomsoorten veredelt. In hoofdzaak komen deze wijzen van veredeling hierop neer, dat de wondvlakten van entrijs en wildeling in nauwe aanraking worden gebracht. Het cambium van beide en ook de andere weefsels moeten zuiver aaneensluiten, samengroeiing volgt en een littekenweefsel sluit de wonde van de buitenlucht af. De mensch weet zich zoo de nieuwe planten te verschaffen, waarvan hij de bloemen of de vruchten begeert.

Zoo wordt de samengroei van plantendeelen opzettelijk door den mensch te voorschijn geroepen, maar in de natuur komt ook toevallige samengroeiing voor. Soms ontmoet de stam of tak van een boom een boom van gelijke soort en vergroeit daarmede.

Hetzelfde kan men bij wortels ook vaak waarnemen. In de beide laatste jaren nu zijn mij eenige voorbeelden van toevalligen samengroei onder de oogen gekomen, die mij belangrijk genoeg voorkwamen, om er een schets van te nemen en ze hier te vermelden. Mogelijk zal bekwaamer pen daarin aanleiding vinden een nauwkeurige verklaring van dit verschijnsel te geven.

Bij beuken vooral en ook bij dennen kan men betrekkelijk vaak dezen toevalligen samengroei waarnemen. Wie een bezoek brengt aan Hoog-Wolphezen zal gemakkelijk eenige voorbeelden vinden, vooral als hij de beek volgt van het jagershuis naar den oorsprong.

Het heldere stroompje zoekt hier in tal van kronkelingen zijn weg door het woud. Het heeft een diepe bedding uitgespoeld en zware beuken en eiken bezetten de met mos begroeide hellingen. Hier onder 't dikke loover aan 't water is het op de heetste zomerdagen nog heerlijk koel. Bij elke bocht, die de beek maakt, bekoort een nieuw landschap den wandelaar. Het is verwonderlijk welk een oneindige variatie bosch en beekje maken kunnen. Zoo is de natuur trouwens altijd. Zij herhaalt zich in onderdeelen, maar haar groepeerings is altijd nieuw.

Op een der schilderachtigste plekjes bemerkt men

tegelijk twee speligen der natuur. Een eik en een beuk stonden hier zoo dicht naast elkaar, dat zij over grooten afstand zeer vast tegen elkaar zijn

Vergroeiing bij Eschdoorn.

gegroeid, zoo zelfs dat de bast van den eik in een vrij breede laag over den beukenstam is uitgegroeid. En even verder staat een tweelingbeuk, waarvan

de beide stammen een tak gemeen hebben. Het is op het eerste gezicht niet te onderscheiden welke stam den tak uitzond, zoo zeer gelijken de plaatsen op elkaar, waar de tak den eenen stam verliet en waar hij met den anderen vergroeide. Wie geeft hier een verklaring?

Het is dunkt me, niet onwaarschijnlijk, dat de tak al groeiende den anderen stam bereikte en de wind het uiteinde van den tak zoo vaak langs den stam bewoog, dat door de aanhoudende schuring de bast van den boom en het uiteinde van den tak beschadigd werden. De groei van den tak ging voort en bij de nauwe aanraking volgde samengroeiing, terwijl een littekenweetsel de wond sloot. In dit geval is de vergroeiing zeer innig, want een sterke vuist is niet bij machte beweging in den tak te brengen.

Een groot aantal gevallen van samengroei bij beuken, vindt men op den Amerongenschen berg bij de uitspanning. Wie hier wandeltochten maakt door de uitgestrekte bosschen en zich verkwikken wil aan een frisschen teug, raad ik aan zich te zetten in het beukenpriëel naast de veranda.

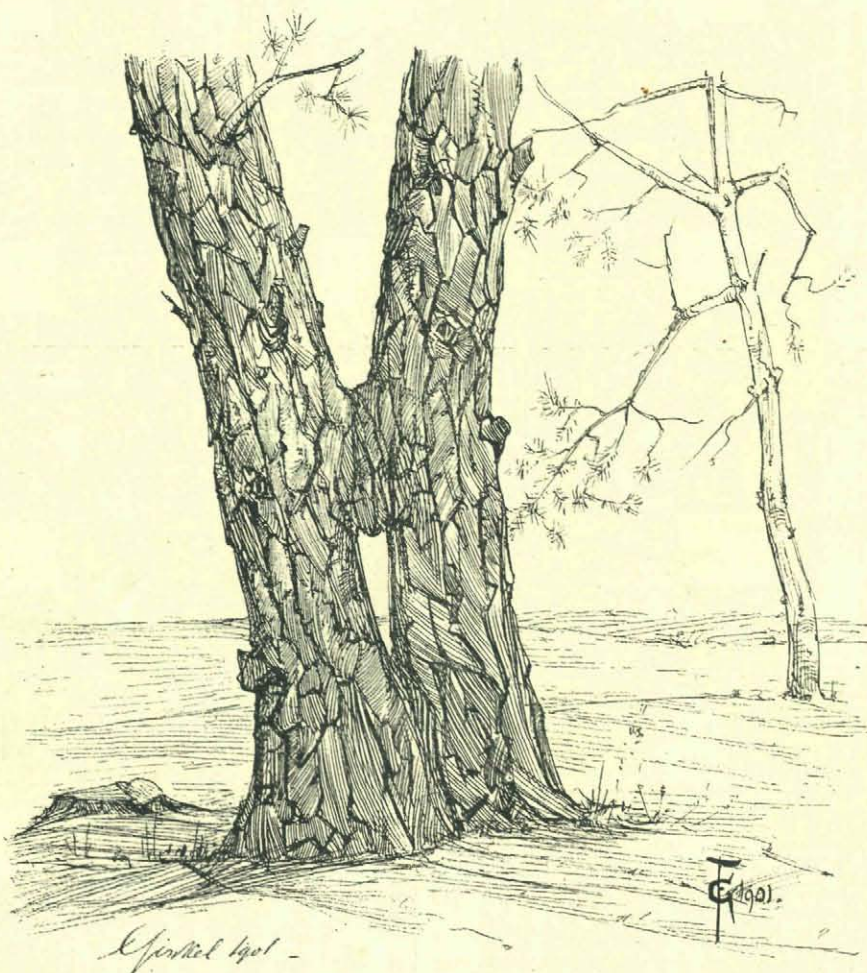
Een dozijn beuken vormen een heerlijk, schaduwrijk plekje en wie daar omhoog ziet, wordt verrast door al de samengroeiingen van takken en stammen en vraagt zich af, hoe het mogelijk is, dat zooveel gevallen zich op deze plaats tegelijk voordoen. Bijna elke boom heeft saamgegroeide takken, zelfs zijn drie boomen onderling zoo vergroeid, dat hun takkenstel één kronkelend geheel vormt.

Op een paar plekken hebben zich zwammen gezet op de plaats van samengroei. Zou de boom daar minder gezond zijn en aan de parasieten een geschikte groeiplaats bieden?

Interessanter nog dan de vermelde boomen met saamgegroeide takken, zijn een gemeene eschdoorn en een grove den bij Ede. Deze twee boomen vertoonen eenzelfde verschijnsel. De stam splitst zich even boven den grond in tweeën, de twee nieuwe stammen loopen evenwijdig omhoog en vereenigen zich dan volkomen tot één stam, die een normale kroon draagt. Men is wel geneigd hier van splitsing in twee stammen te spreken, omdat noch bij den eschdoorn, noch bij den groven den ooit takken in vertikale of bijna vertikale richting den stam verlaten.

In beide gevallen is het verschil in dikte tusschen beide stammen nogal aanzienlijk. De dikste stammen zijn loodrecht, de dunnere maken een kleine kromming om den diksten te bereiken. Bij den eschdoorn heeft de gevormde opening een lengte van ongeveer 1.5 M. Wie hem zien wil kan hem vrij gemakkelijk vinden achter het hek der buitenplaats Sterrenberg en hem van den weg af gemakkelijk bekijken. De scheuten aan den voet dreigen echter de opening te verstoppen.

Minder gemakkelijk is het een bezoek te brengen aan den zoogenaamden wonder-den op het landgoed Ginkel, ruim een uur van het dorp Ede. Een goede gids is hier noodig om in de uitgestrekte bosschen

Grove Dennen.

den weg te wijzen, anders vindt men den eigenaardigen boom niet. Wie echter het geluk heeft door den rentmeester, den Heer A. van de Craats, te worden rondgeleid, kan hier een prachtige wandeling van eenige uren smaken door de fraaie boschtrek, en zal menige belangrijke opmerking hooren uit de praktijk van de boschcultuur.

Het schilderachtigste deel van 't Ginkelsche bosch is zeker wel dat, waaraan men den minder poëtischen, maar toch zeer juisten naam van Schraaljammer heeft gegeven. Het barre stuifzand was hier ternauwernood in staat de jonge dennen te voeden en

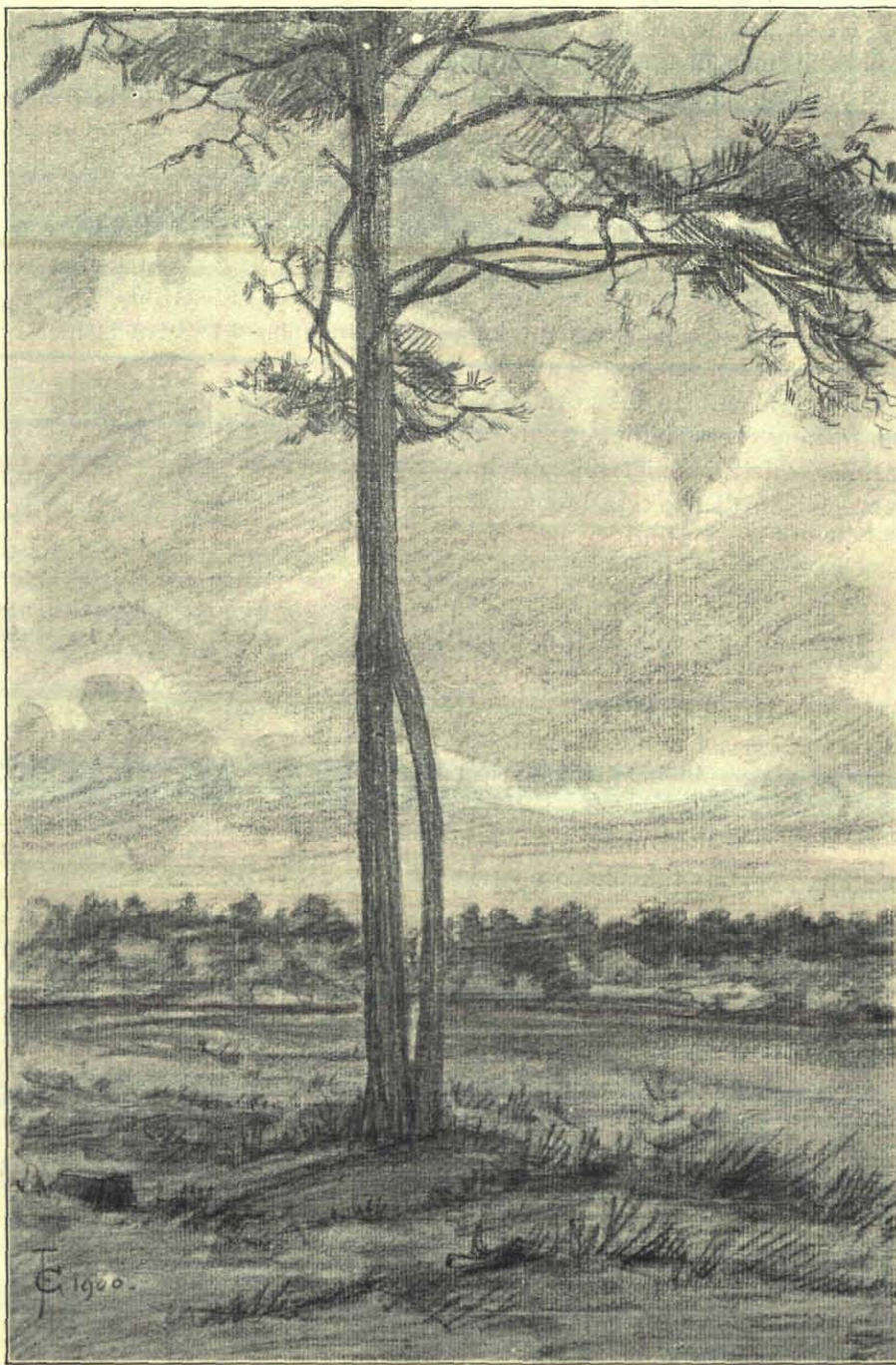
is nu met moeite bedekt met dennenbosch. Maar de dennen hebben de zonderlingste gedaanten aangenomen en zijn vaak zoo krom en verdraaid als een den maar wezen kan.

Een wandeling door dit schilderachtig terrein is een waar genoegen en deed mij dezen zomer nog eens weer een voorbeeld vinden van samengroeiing bij dennenstammen. De bewering, dat bij harsachtige boomen samengroei niet of zeer zelden voorkomt, lijkt mij niet bijzonder steekhoudend te zijn. Aan het oostelijk eind van Schraaljammer staat de wonder-den, die al meermalen vreemdelingen tot bezoek lokte. Hier is een deel van het bosch gevallen onder de bijl van den houthakker, maar bij den bewusten boom gekomen, liet men haar rusten. De wakkere rentmeester heeft den boom te lief, dan dat hij hem zou vellen of door verder kappen hem alleen op de vlakte zou laten staan. In dat geval toch, zou hij niet in staat zijn weerstand te bieden aan wind en zonnebrand en ten doode staan opgeschreven.

Deze grove den heeft op den grond gemeten een omtrek van 1.55 M., op borsthoogte zijn de stammen in doorsnee 34 cM. en 17 cM., de lengte der splitsing bedraagt 2.75 cM. De boom is niet minder ontwikkeld dan zijn burens en $\pm$ 15 M. hoog. Bij den bodem zou men zeggen, dat het onderste stuk de twee deelen al aanwijst, maar boven is na den samengroei geen verdere groeinaad aan te wijzen. De stam is boven de vereeniging volkomen gaaf.

Het is onmogelijk aan den levenden boom al de vragen te beantwoorden, die zich hier opdringen bij den aanschouwer. Wanneer eenmaal de boom valt, zal het de moeite waard zijn door zaagsneden op verschillende plaatsen, te onderzoeken hoe de vergroeiing ongeveer plaats vond, hoever zij zich uitstrekt en hoe oud de twee deelen zijn.

Op het oogenblik is het onmogelijk op deze vragen een behoorlijk antwoord te geven. Iets anders is

De boom (grove den) in Schraaljammer.

het of soortgelijke gevallen bekend zijn en mogelijk in den groei zijn waargenomen. Zoo ja, dan zal menig een met mij verlangend zijn, daar iets naders over te hooren.

F. DE GRAAF JR.

